

Sygnatura akt VI U 147/24

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2024 roku

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Tomasz Korzeń

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Kopala

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 czerwca 2024 roku

sprawy z odwołania Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców działającego na rzecz E. S.

od decyzji z dnia 14 lutego 2024 roku, numer (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.

o ustalenie podstaw wymiaru składek

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 14 lutego 2024 roku, numer (...) w ten sposób, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe E. S. za styczeń 2024 roku stanowi zadeklarowana kwota 2.347,20 złotych.

Tomasz Korzeń

VIU 147/24 UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. decyzją nr (...) z dnia 14 lutego 2024 r. ustalił, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne E. S. za styczeń 2024 r. stanowi kwota nie niższa niż 60 % kwoty przeciętnego wynagrodzenia.

Odwołanie od decyzji złożył Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców. Wniósł o jej zmianę poprzez stwierdzenie, że podstawa wymiaru składek za styczeń 2024 r. powinna być ustalona na podstawie art. 18c ust. 1-4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Decyzji zarzucił:

1. naruszenie art. 18c ust. 1-4 ustawy systemowej w związku z art. 18c ust. 9 oraz art. 36 ust. 14a ustawy systemowej poprzez niezastosowanie, a także naruszenie art. 18 ust. 8 ustawy systemowej poprzez jego błędne zastosowanie polegające na wydaniu decyzji stwierdzającej, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, wypadkowe) przedsiębiorcy za styczeń 2024 r. stanowi kwota nie niższa niż 60 % kwoty przeciętnego wynagrodzenia tj. kwota 4.694,40 zł, albowiem organ - pomimo iż przedsiębiorca spełnił kryterium przychodowe, a także przekazał wymagane dokumenty ubezpieczeniowe w ustawowe terminie - przyjął, iż dla obliczenia ostatnich 60 miesięcy prowadzenia działalności uwzględnia się okres od stycznia 2019 r. do grudnia 2023 r., co doprowadziło ZUS do błędnego wniosku, że przedsiębiorca zgłaszający się do korzystania z preferencji składkowej od 1 stycznia 2024 r. w ciągu ostatnich 60 miesięcy wykonywania działalności gospodarczej wykorzystał już 36 miesięcy MZ+, (podczas gdy przy ocenie wystąpienia przesłanki negatywnej uniemożliwiającej przedsiębiorcy skorzystanie z prawa do preferencji składkowej w postaci upływu okresu 60 miesięcy kalendarzowych (w trakcie których można skorzystać

z 36 miesięcy MZ+), uwzględnia się okres od lutego 2019 r, do stycznia 2024 r., co za tym idzie styczeń 2024 r. jest dla tego przedsiębiorcy 61 miesiącem wykonywania działalności, zatem w styczniu 2024 r. rozpoczął się kolejny 60-miesięczny cykl, w trakcie którego przedsiębiorca ma prawo do ustalenia postaw wymiaru składek w wysokości określonej w art. 18c ust. 1 -4 ustawy systemowej (nazywanej dalej: „preferencją składkową”, „MZ+”, „Małym ZUS Plus”), a jednocześnie przedsiębiorca spełnił wszystkie pozostałe kryteria ustawowe uprawniające do skorzystania z MZ+ od stycznia 2024 r..

2. naruszenie art. 18c ust, 11 pkt 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez wadliwą wykładnię polegającą na przyjęciu, iż przy weryfikacji przesłanki negatywnej uniemożliwiającej przedsiębiorcy skorzystanie z preferencji składkowej na podstawie art. 18c ust. 1-4 ustawy systemowej w postaci okresu 60 miesięcy kalendarzowych (w trakcie których można skorzystać z 36 miesięcy Małego ZUS Plus) uwzględnia się okres 60 miesięcy przed pierwszym miesiącem, od którego przedsiębiorca zgłosił się do MZ+, czyli okres od stycznia 2019 r. do grudnia 2023 r., podczas gdy przy ocenie wystąpienia przesłanki negatywnej uniemożliwiającej przedsiębiorcy skorzystanie z prawa do preferencji składkowej w postaci okresu 60 miesięcy kalendarzowych (w trakcie których można skorzystać z 36 miesięcy MZ+) uwzględnia się okres 60 miesięcy łącznie z pierwszym miesiącem, od którego przedsiębiorca zgłosił się do preferencji składkowej, czyli jeżeli przedsiębiorca dokonał zgłoszenia do MZ+ za okres od stycznia 2024 r., to przy ocenie, czy korzystał w ostatnich 60 miesiącach z 36 miesięcy MZ+ winno się brać pod uwagę, czy w miesiącu styczniu 2024 r, mamy do czynienia z ostatnim 60-tym miesiącem ograniczającym korzystanie z MZ+. CZY też z pierwszym miesiącem no 60- miesięcznym cyklu ograniczającym korzystanie z Małego ZUS Plus.

Organ rentowy- Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniósł o oddalenie odwołania i o zasądzenie od uczestnika wnoszącego odwołanie kosztów postępowania.

Sąd ustalił co następuje:

E. S. prowadzi działalność gospodarczą i podlega ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu. W okresie od stycznia 2019 do grudnia 2021 r. opłacała składki na ubezpieczenie społeczne od zadeklarowanej kwoty stanowiącej 30 % przeciętnego wynagrodzenia, a później 60 %. W styczniu 2024 r. nadal prowadziła działalność gospodarczą. Złożyła konieczne deklaracje ZUS. Dochody ubezpieczonej nie za 2023 r. nie przekroczyły 120.000zł. (bezsporne)

Sąd zważył co następuje:

W sprawie bezsporny był stan faktyczny.

Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2024.497) w art. 18c stanowi między innymi, iż:

1. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonego, o którym mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, którego roczny przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczył kwoty 120 000 złotych, uzależniona jest od dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, zwanego dalej "dochodem z pozarolniczej działalności gospodarczej", uzyskanego w poprzednim roku kalendarzowym.
2. Podstawa wymiaru składek, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy i nie może być niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w styczniu danego roku.

11, Przepisy niniejszego artykułu nie mają zastosowania do osób, które lub do których:

6) ustalały podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zgodnie z niniejszym artykułem przez 36 miesięcy kalendarzowych w ciągu ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Do powyższych limitów wlicza się, jako pełny miesiąc, każdy miesiąc kalendarzowy, w którym osoba

odpowiednio ustalała podstawę składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zgodnie z niniejszym artykułem lub prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą przez co najmniej jeden dzień kalendarzowy.

Bezsporne było spełnienie przez ubezpieczoną warunków do ustalenia podstawy wymiaru składek w wysokości 30% przeciętnego wynagrodzenia, poza warunkiem nie ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe przez 36 miesięcy kalendarzowych w ciągu ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. W istocie więc spór dotyczy wykładni art. 18c ust. 11 pkt 6 ustawy systemowej.

Sąd uznał, iż wykładnia celowościowa powyższego przepisu prowadzić musi do wniosku, iż ustawodawca przewidział możliwość skorzystania z tzw. „małego ZUS+” w okresie każdych kolejnych okresów pięcioletnich. Do takiego wniosku prowadzi również analiza uzasadnienia projektu ustawy wprowadzającej zmiany art. 18c ustawy systemowej (<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12383815/katalog/l3050496>; strona 33). Wskazano w nim, iż zmiana liczby z 60 na 59 uzasadniona jest umożliwieniem realizacji pierwotnych intencji projektodawców tego rozwiązania. Zgodnie bowiem z założeniami Małego ZUS Plus, po korzystaniu z obniżonych składek na ubezpieczenia społeczne przez 36 miesięcy, następuje okres swoistej „karencji” o długości 24 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej (...). Do takiej interpretacji prowadzić musi również zastosowanie przewidzianej w art. 11 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U.2024.236) zasady przyjaznej interpretacji przepisów.

W konsekwencji, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 KPC, orzeczono jak w wyroku.